

Religions for Peace

Grup de Treball Estable
de Religions

Secretaría General
Iberoamericana
Secretaria-Geral
Ibero-Americana

CONSEJO INTERRELIGIOSO DE MÉXICO

**IV TROBADA INTERRELIGIOSA IBEROAMERICANA
"LA CONTRIBUCIÓ DE LES COMUNITATS DE FE A L'EDUCACIÓ,
LA INNOVACIÓ I A LA CULTURA DELS PAÏSOS IBEROAMERICANS
CIUTAT DE MÈXIC, 27 I 28 D'OCTUBRE DE 2014**

NOTA CONCEPTUAL

Transfons

Des del 2005, cada Cimera Iberoamericana de Caps d'Estat i de Govern ha estat precedida per una Trobada Cívica Iberoamericana i una Trobada Empresarial Iberoamericana, i també des del 2010, per una Trobada Sindical Iberoamericana. Igualment, des del 2005, es realitzen un Fòrum Parlamentari Iberoamericà i, a partir del 2006, un Fòrum Iberoamericà de Governos Locals. Aquests Fòrums i Trobades Iberoamericanes tenen com a objectiu aportar opinions i experiències sobre els temes abordats per les Cimeres Iberoamericanes, des de les perspectives específiques d'aquests sectors.

Amb la mateixa finalitat, Religions per la Pau Amèrica Llatina i el Carib, el Grup de Treball Estable de Religions (GTER) i la Secretaria General Iberoamericana (SEGIB) han organitzat la I Trobada Interreligiosa Iberoamericana, duta a terme a Asunción, els dies 9 i 10 d'octubre de 2011, amb el tema "Transformació de l'Estat i desenvolupament: la perspectiva de les comunitats de fe", i com a activitat prèvia a la XXI Cimera Iberoamericana d' Assumpció.

Posteriorment, van ser celebrades la II Trobada Interreligiosa Iberoamericana, a Barcelona, des dels dies 25 al 27 de juny de 2012, treballant sobre "Una relació renovada entre els països iberoamericans des de la visió de les comunitats de fe", com a prèvia a la XXII Cimera Iberoamericana de Cadis, i la III Trobada Interreligiosa Iberoamericana, a Panamà, els dies 1 i 2 d'octubre de 2013, sota el tema "el paper de les comunitats de fe en la societat i la cultura dins l'àmbit iberoamericà en el nou context mundial: Contribuint a una societat més justa i harmoniosa, i a una cultura amb valors i diversitat ", com a preparació de la XXIII Cimera Iberoamericana de Panamà.

Religions per la Pau Amèrica Llatina i el Carib reuneix els representants de les principals comunitats religioses de la regió, a través del Consell Llatinoamericà i Caribeny de Líders Religiosos, el qual és un dels cinc consells interreligiosos regionals de la xarxa mundial de Religions per la Pau, i té com a missió promoure accions comunes per la pau. El Grup de Treball Estable de Religions (GTER) és la xarxa de confessions religioses nascuda a Catalunya amb interacció en l'àmbit peninsular, que promou la pau i l'harmonia entre les religions, essent un punt de referència per al diàleg pràctic i el treball conjunt. Està conformat pels institucions, organismes i representants oficials de les comunitats religioses reconegudes com a notable arrelament.

Com a resultat de la I Trobada Interreligiosa Iberoamericana han estat adoptades conclusions que després van ser preses nota amb interès pels Caps d'Estat i de Govern reunits a la XXI Cimera Iberoamericana, els dies 28 i 29 d'octubre de 2011, segons s'indica en la Declaració d'Assumpció. Igualment, els països integrants de la Conferència Iberoamericana van acordar desenvolupar polítiques

públiques per a fer efectius els drets humans, i el pluralisme cultural i religiós, perquè es visibilitzi la convivència pacífica entre les persones, els grups, les comunitats i els pobles dins dels Estats.

De la mateixa manera, les conclusions de la II Trobada Interreligiosa Iberoamericana varen ser rebudes pels caps d'Estat i de Govern reunits a la XXII Cimera Iberoamericana de Cadis, els dies 16 i 17 de novembre de 2012, destacant que són "una mostra de la vitalitat i diversitat de la Comunitat Iberoamericana ", i igualment, les conclusions de la III Trobada Interreligiosa Iberoamericana van ser rebudes pels Caps d'Estat i de Govern reunits a la XXIII Cimera Iberoamericana de Panamà, els dies 18 i 19 d'octubre de 2013.

En la XXIV Cimera Iberoamericana de Veracruz, que se celebrarà els dies 8 i 9 de desembre del 2014, amb el lema "Iberoamèrica al Segle XXI: Educació, Innovació i Cultura", i al voltant del qual convergiran tots els fòrums, trobades i seminaris previs a la conferència Iberoamericana d'aquest any. Mèxic, com a país amfitrió, s'ha compromès a coadjuvar a la revitalització de la Conferència Iberoamericana i fer d'aquest espai un fòrum enfortit que proveeixi de lliurables concrets i útils a les societats dels països que el conformen.

La XX Cimera Iberoamericana de Mar del Plata es va comprometre a "Promoure la universalització de l'educació de qualitat com un dret humà fonamental i inalienable a ser protegit i garantit per tots els estats iberoamericans per a tota la població sense discriminació" i va adoptar les "Metes 2021: l'educació que volem per a la generació dels Bicentenaris", aprovades per la XX Conferència Iberoamericana d'Educació. Prèviament a tots dos esdeveniments, el Consell Episcopal Llatinoamericà (CELAM) va convocar el Diàleg d'Alt Nivell sobre "Educació per a la Inclusió Social", amb la participació de referents de diferents confessions religioses de la regió. Les seves conclusions compartides amb la SEGIB han ressaltat que "sense educació de qualitat no s'aconsegueix la inclusió social".

La diversitat cultural a la regió ha estat reconeguda per la Conferència Iberoamericana, des de la I Cimera Iberoamericana. En la Declaració de Guadalajara s'esmenta que: "representem un vast conjunt de nacions que comparteixen arrels i el ric patrimoni d'una cultura fundada per la suma dels pobles, credos i sangs diversos ", i a través de la Carta Cultural Iberoamericana, entre els fins s'estableix: "promoure i protegir la diversitat cultural que és origen i fonament de la cultura iberoamericana, així com la multiplicitat d'identitats, llengües i tradicions que la conformen i enriqueixen".

D'altra banda, l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO), en la seva Declaració Universal sobre la Diversitat Cultural, indica que "en les nostres societats cada vegada més diversificades, és indispensable garantir una interacció harmoniosa i una voluntat de conivència de persones i grups amb identitats culturals a un temps plurals, variats i dinàmics ", i després assenyala que "la diversitat cultural amplia les possibilitats d'elecció que s'ofereixen a cadascun; és una de les fonts del desenvolupament, entès no només en termes de creixement econòmic, sinó també com a mitjà d'accés a una existència intel·lectual, afectiva, moral i espiritual satisfactòria".

Un aspecte essencial de la diversitat cultural és el diàleg entre cultures i religions que contribueix a la comprensió, la tolerància i el respecte mutu, així com a la millora de les relacions entre les persones i les comunitats de cultures i religions diferents, com estableix la resolució 67/104 i també altres anteriors de l'Assemblea General de les Nacions Unides relatives a la promoció del diàleg, la comprensió i la cooperació entre religions i cultures en pro de la pau. Igualment, la proclamació del període 2013-2022 com Decenni Internacional d'Acostament de les Cultures té per objecte fer possible una interacció harmoniosa entre les cultures i els pobles, i amb això fomentar el diàleg entre les confessions religioses.

D'altra banda, en les últimes dècades, hi ha hagut un reconeixement cada cop més explícit del paper de la cultura per al desenvolupament sostenible i l'alleujament de la pobresa. Els països han començat a considerar la cultura com un actiu en l'eradicació de la pobresa, la desigualtat i la discriminació. En moments en què estan buscant noves estratègies per fomentar un canvi transformador, la cultura i la diversitat cultural són vistes com a catalitzadors per a la creativitat, la innovació, i la renovació de les idees i de les societats. La cultura permet, precisament, la sostenibilitat, com a font d'identitat i cohesió social, ajudant a les persones a fer-se un sentit del futur. Les polítiques de desenvolupament que responen a contextos culturals produeixen resultats de desenvolupament més forts i sostenibles.

El vincle entre la cultura i el desenvolupament ha estat en el centre dels debats d'alt nivell així com les declaracions oficials a nivell nacional, regional i mundial dels últims trenta anys. Més recentment, en la mateixa línia i amb un enfocament específic en l'agenda per al desenvolupament després del 2015, va ser adoptada la Declaració ministerial de la sèrie de sessions d'alt nivell del Consell Econòmic i Social de les Nacions Unides de 2013: "Ciència, tecnologia i innovació, i el potencial de la cultura, per promoure el desenvolupament sostenible i la consecució dels Objectius del Desenvolupament del Mil·lenni".

Aquest document assenyala que "reconeixem també que la cultura és un component essencial del desenvolupament sostenible, constitueix una font d'identitat, innovació i creativitat per a les persones i la comunitat, i és un factor important en el foment de la inclusió social i l'eradicació de la pobresa en promoure el creixement econòmic i la implicació en els processos de desenvolupament. En conseqüència, ens comprometem a tractar d'aconseguir una integració i incorporació més visible i eficaç de la cultura en les polítiques i estratègies de desenvolupament social, econòmic i ambiental a tots els nivells".

En el context de la globalització, i de cara als reptes de la identitat i les tensions que es puguin crear, el respecte per la diversitat cultural i la promoció del diàleg intercultural i interreligiós és fonamental per forjar societats més inclusives, estables i resilients. La consideració dels contextos culturals, incloent les dinàmiques religioses, també s'han d'integrar en les iniciatives de resolució de conflictes i els processos de construcció de la pau.

El foment de la participació cultural contribueix a la promoció de la ciutadania activa, i amb aquest propòsit, es requereixen mesures per fomentar la igualtat d'accés als recursos culturals i millorar les oportunitats per al reconeixement de l'herència pròpia i la dels altres, i aprendre d'ella per construir una pau duradora. D'altra banda, més enllà dels seus beneficis econòmics, l'herència cultural és un actiu fonamental per construir la cohesió social i la identitat nacional. En les situacions posteriors als conflictes, i en particular la consciència i la salvaguarda de l'herència cultural, ajuden a fomentar el reconeixement mutu, la comprensió, la tolerància i el respecte entre les diferents comunitats.

Lloc i data

La IV Trobada Interreligiosa Iberoamericana, el qual el tema serà "La contribució de les comunitats de fe a l'educació, la innovació i a la cultura dels països iberoamericans", se celebrarà a la Ciutat de Mèxic, els dies 27 i 28 d'octubre de 2014, com a un esdeveniment previ a la XXIV Cimera Iberoamericana, amb l'organització del Grup de Treball Estable de Religions (GTER) i Religions per la Pau Amèrica Llatina i el Carib, i amb el suport de la SEGIB, el Consell Interreligiós de Mèxic (CIM) i l'Institut Mexicà de Doctrina Social Cristiana (IMDOSOC), i la cooperació de la Secretària de Relacions Exteriors de Mèxic (SRE).

Objectiu

Aportar reflexions, experiències i recomanacions des de les comunitats religioses i organitzacions de fe, sobre la seva contribució des de la pluralitat i la diversitat, a la cultura, l'educació i la innovació dels països iberoamericans.

Metodologia

La trobada s'iniciarà en el matí de la primera jornada, amb una sessió d'obertura que comptarà amb la dissertació inaugural. A la tarda es realitzaran les sessions de treball primera i segona. L'esdeveniment continuarà en el matí de la segona jornada, amb la quarta i la cinquena sessions de treball. Finalment, a la tarda, es desenvoluparà la sessió de clausura. Les conclusions adoptades seran lliurades a la Secretaria de Relacions Exteriors de Mèxic, en la seva condició de Secretària Pro Tempore de la Conferència Iberoamericana, i a la SEBIG, acompanyades amb la sol·licitud que les traslladin a la XXIV Cimera Iberoamericana.

Resultats esperats

- Comprensió i reconeixement de la pluralitat religiosa com a part de la diversitat cultural a l'espai iberoamericà, així com del diàleg interreligiós dins del marc del diàleg intercultural que promouen l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO), l'OEI i l'Aliança de les Civilitzacions de les Nacions Unides (UNAOC) a la regió.
- Reflexió sobre les limitacions de l'educació superior en la mobilitat social de les persones de grups ètnics exclosos en raó de la discriminació i la xenofòbia, i proposició sobre la creació d'associacions amb les universitats inspirades en la fe per contribuir a l'eliminació de la discriminació cultural, ètnica i racial.
- Examen de les relacions entre la innovació i la desigualtat en termes econòmics i socials, i anàlisi sobre la construcció d'aliances amb les comunitats religioses per apropar les tecnologies emergents a les poblacions més pobres i vulnerables, a fi d'ajudar-los a construir les seves pròpies capacitats per millorar els seus mitjans de vida a llarg termini.
- Visibilitat de les aportacions de les comunitats de fe a la cultura, l'educació i la innovació dels països iberoamericans, mitjançant la socialització i el reconeixement de bones pràctiques i experiències significatives de les institucions educatives religioses, com a suport a la formulació de polítiques públiques.
- Propostes formulades des de les confessions religioses per a ser elevades als caps i Caps d'Estat i Govern en relació al tema de la XXIV Cimera Iberoamericana, considerant els compromisos adoptats pels països membres de la Conferència Iberoamericana en passades Cimeres Iberoamericanes, sobre la cultura, l'educació i la innovació.
- Xarxa Interreligiosa Iberoamericana enfortida amb la participació de les comunitats religioses en l'espai iberoamericà, per a les finalitats de:
 - Conclusió de la inscripció en el Registre de Xarxes Iberoamericanes, per tal d'afavorir la vinculació a la Conferència Iberoamericana i l'articulació amb els diferents actors iberoamericans;
 - Seguiment de les conclusions i recomanacions de les Cimeres Iberoamericanes;
 - Intercanvi d'experiències de les comunitats religioses i organitzacions basades en la fe en la regió sobre participació en les activitats dels organismes internacionals; i

- Dur a terme els compromisos que sorgeixin en la IV Trobada Interreligiosa Iberoamericana.

Participants

La reunió comptarà amb la participació de membres del Consell Llatinoamericà i Caribeny de Líders Religiosos, representants dels grups religiosos de la Península Ibèrica convidats pel GTER i dirigents de les comunitats de fe integrants del CIM, a més d'autoritats i funcionaris de Religions per la pau Amèrica Llatina i el Carib, el GTER, la SEGIB, el IMDOSOC i les entitats cooperants, com també de delegats de les universitats inspirades en la fe de Mèxic i experts sobre el tema de la XXIV Cimera Iberoamericana.

Amb el suport de

